

Tlačová správa, 25.10.2022, 8:00 hod.

INEKO: Najlepšie hospodárili primátori, starostovia a župani, ktorí kandidovali v predošlých voľbách s podporou strán NOVA alebo SaS

Naopak, najhoršie výsledky počas aktuálneho volebného obdobia dosiahli tí zvolení kandidáti, ktorí boli v komunálnych a župných voľbách v roku 2018, resp. 2017 podporení stranami SNS a SMER-SD.

Najväčší nárast a pokles finančného zdravia samospráv

Myjava, Martin a Senica sú mestá, ktorým sa počas práve končiaceho volebného obdobia podarilo najviac zlepšiť svoje hospodárenie. Vyplýva to z hodnotenia inštitútu INEKO, ktorý porovnal stav finančného zdravia samospráv v rokoch 2018 a 2021. Naopak, finančná stabilita sa v tomto období najviac znížila Zlatým Moravciam, Námestovu a Spišským Vlachom.

V súvislosti s posunom skóre finančného zdravia treba poznamenať, že ľahšie ho možno zlepšiť pri meste, ktoré predtým hospodárilo horšie, v porovnaní s mestom, ktoré už dobré finančné zdravie malo. Práve Myjava je dobrým príkladom na ilustráciu. Zlepšila síce viaceré ukazovatele hospodárenia počas rokov 2019 až 2021, avšak aj napriek tomuto progresu bola ku koncu minulého roka [podľa hodnotenia INEKO](#) ešte stále mestom s celkovo tretím najhorším finančným zdravím spomedzi všetkých 141 miest v SR. Dosiahnutie výraznejšieho zlepšenia finančného zdravia bolo teda uľahčené aj vďaka relatívne horšej východzej pozícii, do ktorej sa Myjava dostala svojím hospodárením počas predošlých volebných období.

Naopak, Zlaté Moravce patrili už v roku 2018 k mestám s najhorším finančným zdravím (figurovali na 13. mieste od konca) a aj napriek tejto skutočnosti si v aktuálnom volebnom období pohoršili najviac.

Tab. 1: 10 miest s najväčším nárastom (+), resp. poklesom (-) finančného zdravia medzi rokmi 2018 a 2021
(poznámka: finančné zdravie možno dosiahnuť v rozmedzí 0 až 6 bodov, vyššia hodnota = lepší stav)

#	Mesto	Nárast fin. zdrav. 2018 - 2021	#	Mesto	Pokles fin. zdrav. 2018 - 2021
1	Myjava	1,07	132	Nemšová	-0,45
2	Martin	0,93	133	Poprad	-0,46
3	Senica	0,83	134	Vysoké Tatry	-0,49
4	Gbely	0,54	135	Snina	-0,58
5	Modrý Kameň	0,51	136	Leopoldov	-0,58
6	Svidník	0,44	137	Lipany	-0,59
7	Kráľovský Chlmec	0,42	138	Kežmarok	-0,61
8	Spišská Nová Ves	0,30	139	Spišské Vlachy	-0,61
9	Vrútky	0,29	140	Námestovo	-0,62
10	Rimavská Sobota	0,28	141	Zlaté Moravce	-0,67

Zdroj: dáta – mestá; zber dát – Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet – INEKO

Spomedzi samosprávnych krajov zlepšili finančné zdravie počas aktuálneho funkčného obdobia v najväčšej miere župani v košickom, trnavskom a banskobystrickom kraji. Jediným vyšším územným celkom (VÚC), kde sa rating finančného zdravia výraznejšie zhoršil, bol žilinský kraj.

Tab. 2: VÚC podľa nárastu (+), resp. poklesu (-) finančného zdravia medzi rokmi 2017 a 2021
(poznámka: finančné zdravie možno dosiahnuť v rozmedzí 0 až 6 bodov, vyššia hodnota = lepší stav)

#	VÚC	Zmena fin. zdrav. 2017 - 2021
1	Košický	0,43
2	Trnavský	0,25
3	Banskobystrický	0,20
4	Prešovský	0,06
5	Nitriansky	-0,04
6	Bratislavský	-0,07
7	Trenčiansky	-0,10
8	Žilinský	-0,69

Zdroj: dáta – VÚC; zber dát – Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet – INEKO

Medzi mestskými časťami Bratislavy a Košíc narástlo finančné zdravie najviac košickými časťami Poľov, Luník IX a Sever. Z bratislavských boli pozitívnymi skokanmi samosprávy Záhorskej Bystrice, Petržalky a Dúbravky.

Tab. 3: 10 bratislavských a košických mestských častí s najväčším nárastom (+), resp. poklesom (-) finančného zdravia medzi rokmi 2018 a 2021

(poznámka: finančné zdravie možno dosiahnuť v rozmedzí 0 až 6 bodov, vyššia hodnota = lepší stav)

#	Mestská časť	Nárast fin. zdrav. 2018 - 2021	#	Mestská časť	Pokles fin. zdrav. 2018 - 2021
1	Košice - Poľov	1,22	132	Košice - Lorinčík	-0,21
2	Košice - Luník IX	0,94	133	Košice - Ťahanovce	-0,22
3	Košice - Sever	0,48	134	Košice - Sídliisko KVP	-0,22
4	Bratislava - Záhorská Bystrica	0,44	135	Košice - Myslava	-0,22
5	Košice - Krásna	0,38	136	Košice - Západ	-0,24
6	Bratislava - Petržalka	0,37	137	Bratislava - Rusovce	-0,35
7	Bratislava - Dúbravka	0,36	138	Bratislava - Podun. Biskupice	-0,55
8	Košice - Nad jazerom	0,23	139	Košice - Vyšné Opátske	-0,62
9	Bratislava - Nové Mesto	0,16	140	Bratislava - Ružinov	-0,67
10	Košice - Sídliisko Ťahanovce	0,15	141	Košice - Džungľa	-0,85

Zdroj: dáta – mestské časti; zber dát – Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet – INEKO

Ako sa darilo meniť finančné zdravie starostom, primátorom a županom podľa ich straníckej príslušnosti

V kontexte toho či finančnú kondíciu obce, mesta, župy počas ich funkčného obdobia zlepšili, alebo naopak zhoršili a o koľko, najlepšie obstáli primátori, starostovia a župani, ktorí išli do volieb s podporou strán NOVA alebo SaS. Spolu s kandidátmi podporenými hnutím OĽaNO dokázali počas rokov 2019 až 2021 finančné zdravie v samosprávach, kde dohliadali nad hospodárením, mierne pozdvihnúť.

Nezávislí kandidáti, ktorí tvoria najpočetnejšiu skupinu (vedú takmer polovicu samospráv v SR), dosiahli výsledky na úrovni priemeru ostatných strán. Oproti kandidátom, ktorí boli podporení politickými stranami, teda v priemere ani nič nezlepšili, ani nepokazili.

Naopak, celkovo najhoršie výsledky počas práve končiaceho volebného obdobia dosiahli tí zvolení kandidáti, ktorí boli v komunálnych a župných voľbách v roku 2018, resp. 2017 podporení stranami SNS a SMER-SD. V samosprávach, v ktorých stoja na čele, kleslo finančné zdravie v priemere najvýraznejšie.

Tab. 4: Výsledky hospodárenia zvolených kandidátov jednotlivých strán merané pomocou priemernej zmeny skóre finančného zdravia (FZ) ich samospráv za aktuálne volebné obdobie (min. vzorka: 25 samospráv)

(poznámka: finančné zdravie možno dosiahnuť v rozmedzí 0 až 6 bodov, vyššia hodnota = lepší stav)

Poradie	Strana (vzorka aspoň 25 samospráv)	Priemerná zmena FZ	Počet výskytov
1	NOVA	0,02	33
2	SaS	0,02	65
3	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO)	0,01	58
4	SME RODINA - Boris Kollár	0,00	32
5	KDH	-0,02	226
6	SPOLU	-0,06	27
7	nezávislý kandidát	-0,07	1213
8	MOST - HÍD	-0,08	280
9	SMK-MKP	-0,08	159
10	SMER-SD	-0,12	847
11	SNS	-0,16	397

Zdroj: dáta – samosprávy; zber dát – Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet – INEKO

- Viac informácií o hospodárení samospráv nájdete na portáli: www.hospodarenieobci.sk
- Kompletná analýza vývoja finančnej stability a hospodárenia samospráv v SR za aktuálne volebné obdobie, aj podľa straníckej príslušnosti primátorov, starostov a županov: www.ineko.sk/file_download/1715

Matej Tunega, analytik INEKO, [obce\[a\]ineko.sk](mailto:obce[a]ineko.sk)

Prípravu analýzy podporila:

Nadácia Konrada Adenauera

